

Bijlage 2 Aanvulling antwoord op Kamervraag 52 1^e suppletoire begroting SZW 2025
Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW3.1) van invoering forfaitaire loonkostensubsidie voor Beschut Werk

Doel(en)	<i>Welke doelen worden nagestreefd met het voorstel in termen van beoogde prestaties en effecten?</i> Het kabinet streeft naar een inclusieve arbeidsmarkt. Voor een deel van de mensen met een arbeidsbeperking is meedoen op de arbeidsmarkt enkel mogelijk binnen een beschutte werkomgeving. Hiervoor is de voorziening beschut werk beschikbaar. De doelstelling is om beschut werk te bevorderen, zodat per 2048 minimaal 30.300 beschutte werkplekken worden gerealiseerd.
Beleidsinstrument(en)	<i>Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om deze doelen te realiseren?</i> Met de inzet van loonkostensubsidie wordt het creëren van beschutte werkplekken onder meer mogelijk gemaakt. Medewerkers met een arbeidsbeperking zijn niet altijd in staat om zelfstandig het minimumloon te verdienen. De loonkostensubsidie is een vergoeding voor de werkgever waarmee het verschil tussen iemands productiviteit en loonkosten op het niveau van het wettelijk minimumloon wordt overbrugd. Uit onderzoek blijkt dat de systematiek waarmee de hoogte van de loonkostensubsidie wordt bepaald niet goed functioneert voor medewerkers in beschut werk. De loonwaardemeting die hiertoe uitgevoerd wordt, kijkt naar hoe goed iemand de aan hem/haar toegekende taken kan uitvoeren t.o.v. iemand zonder arbeidsbeperking. Echter, medewerkers in beschut werk werken veelal niet op een reguliere functie. Zij voeren slechts losse taken uit of werken op een gejobcarvde functie. Deze hebben vaak een beperkte(re) economische waarde. In de vergelijking met hoe goed iemand zijn/haar taken of gejobcarvde functie kan uitvoeren wordt geen rekening gehouden met de (lage) economische waarde daarvan. Daardoor ontstaat een onderschatting van de benodigde loonkostensubsidie o.b.v. de loonwaardesystematiek. Werkgevers ontvangen als gevolg daarvan een te lage loonkostensubsidie om loonkosten op WML-niveau te kunnen financieren. Deze maatregel lost dit probleem voor werkgevers op. We zien dit als een systeemfout. Aanpassing van het systeem door bijv. normfuncties voor gejobcarvde functies te ontwikkelen, zijn niet haalbaar gebleken. Daarom kiest het kabinet er nu voor om een forfaitaire loonkostensubsidie (vast percentage) voor medewerkers met een indicatie beschut werk in te voeren. Hierdoor is geen loonwaardemeting meer nodig om de hoogte van de loonkostensubsidie vast te stellen. Bijkomend voordeel van invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie voor beschut werk is dat medewerkers geen loonwaardemeting hoeven te ondergaan. Dit wordt door medewerkers van beschut werk vaak als zeer stressvol ervaren.
Financiële gevolgen voor het Rijk	<i>Welke gevolgen heeft het voorstel voor de Rijksbegroting?</i> <i>Tabel – zie bijlage</i> Met de invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie is een budget van € 34,3 miljoen in 2025 oplopend naar structureel € 90 miljoen vanaf 2048 gemoeid. Het kabinet heeft deze middelen bij de Voorjaarsnota 2025 beschikbaar gesteld. Invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie voor beschut werk vergt een wetswijziging. Deze is voorzien voor 1 januari 2028. Vanaf dat moment zal het extra budget meelopen in het budget voor bijstand en loonkostensubsidies. Van 2025 tot en met 2027 worden de extra middelen via de Rijksbijdrage beschut werk (onderdeel integratie-uitkering Participatie) toegekend aan gemeenten.

Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<i>Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor maatschappelijke sectoren (als van toepassing)?</i> Als gevolg van invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie wordt een systeemfout met financieel nadelige effecten voor werkgevers die beschutte werkplekken aanbieden opgelost. Werkgevers die beschutte werkplekken aanbieden (met name sociaal ontwikkelbedrijven) ontvangen hierdoor een beter passende loonkostensubsidie en zullen daardoor meer adequaat worden gefinancierd.
Nagestreefde doeltreffendheid	<i>Op welke wijze en in welke mate wordt verwacht dat het beleidsinstrumentarium gaat bijdragen aan de beoogde prestaties en effecten?</i> Invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie lost een (financiële) systeemfout op. Daardoor gaat de financiering van beschut werk beter aansluiten op de kosten die werkgevers daartoe maken. De verwachting is dat de betere passende financiering eveneens een positief effect zal hebben op het aantal beschutte werkplekken dat gerealiseerd wordt.
Nagestreefde doelmatigheid	<i>Waarom is het voorgestelde instrumentarium een efficiënte manier om de beoogde prestaties en effecten te bereiken?</i> Invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie is doelmatig, omdat er (na het ingaan van de wetswijziging) in de financiering een directe verbinding is tussen een beschutte werkplek en de loonkostensubsidie. Tevens scheelt dit de uitvoering tijd om de minder efficiënte loonwaardemeting niet meer te hoeven uitvoeren.
Evaluatieparagraaf	<i>Hoe wordt het voorstel gemonitord en geëvalueerd?</i> - De realisaties van beschut werk worden elk kwartaal gemonitord. Dit gebeurt met het dashboard van UWV. De cijfers worden opgenomen in het halfjaarlijkse Factsheet Participatiewet. Op basis van deze monitor kan wanneer nodig tijdig worden geanticipeerd op ontwikkelingen als blijkt dat er niet genoeg beschutte werkplekken tot stand komen. - Na het eerste invoeringsjaar wordt een (lichte) invoeringstoets uitgevoerd. Hiermee wordt geprobeerd de eerste signalen van de werking van deze maatregel op te vangen. - Vier jaar na invoering van de forfaitaire loonkostensubsidie wordt er geëvalueerd of deze maatregel o.a. leidt tot meer beschut werkplekken. - Aanvullend wordt gekeken of een periodieke evaluatie van de hoogte van de forfaitaire LKS nodig en mogelijk is.

Bijlage Tabel: financiële gevolgen voor de Rijksbegroting

(in miljoenen €)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Budget forfaitaire LKS Beschut Werk	34,3	36,7	39,2	41,6	44,0	46,8	49,3	51,7	54,2

(in miljoenen €)	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
Budget forfaitaire LKS Beschut Werk	56,6	59,1	61,5	64,0	66,4	68,9	71,3	73,8	76,2

(in miljoenen €)	2043	2044	2045	2046	2047	2048	Structureel
------------------	------	------	------	------	------	------	-------------

Budget forfaitaire LKS Beschut Werk	78,7	81,1	83,5	86,0	88,4	90,0	90,0
--	------	------	------	------	------	------	------